

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Contele Szapáry și Români.

I.

De vre-o câteva-ori am accentuat deja, că decând actualul șef al guvernului maghiar se află în fruntea afacerilor, în politica guvernamentală se pare a se fi făcut o esențială schimbare în ceea ce privește atitudinea față de naționalitățile.

În numărul seu dela 22 August n. vine acum însuși organul german al guvernului, „Pester Lloyd“, și constată această, într-un prim articol, care nu este permis să-l lăsăm neobservat.

Dar înainte de a ne pronunța asupra lui, credem necesar a-l reproduce și noi la acest loc în traducere verbală, care este următoarea:

„În șirul întrunirilor, care le țin Sașii ardeleni de prezent în Sighișoara în cadrul reuniunilor lor, fără îndoială va cerea să ajungă la expresiune într-un chip oare-care mulțumirea cu rezultatul cursului nou al politicii noastre față de naționalitățile. Fără de a aștepta o oare-care izbucnire a însuflețirii, la care nici-decum nu inclinăm caracterul acestui neam, din vechime cunoscut ca *prudens et circumspectus*, putem fi siguri, că acestor întruniri de astădată le va lipsi acea însușire războinică, care altcum o documentau față cu idea de stat maghiar. Exacerbațiunea nemotivată a Sașilor contra statului, în a cărui legătură cetățenească trăesc, a evaporat și lupta, care au purtat-o când cu îndârjire fățișe, când cu mânie rău ascunsă, a făcut în timpul mai nou unei păci, ale cărei binecuvântări în tabăra săsească sigur se vor simți cu toată tigna. Nu a fost vina statului unguresc, că lupta a încetat atât de târziu; pentru a compuna neînțelegerile, care au pricinuit discordia, a existat numai un mijloc: subordonarea fără rezervă a tuturor aspirațiilor săsești sub idea maghiară de stat. Îndată-ce din partea săsească oamenii s'au arătat gata de a împlini această condițiune, pacea s'a impus ea de ea în mod imperativ.

„Că Sașii au avut trebuință de aproape cinci lustri pentru a recunoaște absurditatea și zădărnicia luptei contra ideii maghiare de stat, mai târziu, după ce avantajele păcii se vor arăta în toată plenitudinea, nimenea nu va regreta mai sincer decât ei înșiși. Prin urmare la recriminațiuni putem renunța.

„Numai bucura ne putem, că pacea este inițiată, pacea, care a înrolat sub

steagul statului unguresc naționalitatea cea mai inteligentă, mai muncitoare și în cultură mai intens dezvoltată și de ai cărei purtători pot fi considerați cei trei bărbați, care prin încrederea guvernului au ajuns în fruntea municipiilor din trei comitate ardelenesi. Dl. Thalmann, noul comite săsesc, în discursul seu de instalare a accentuat în cuvinte atât de tari credința cătră patria ungurescă și alipirea cătră idea de stat, încât numai un scepticism nemotivat s'ar pute atinge de sinceritatea sentimentelor sale. Cu plăcere sperăm, că totalitatea conaționalilor sei au același sentiment; căci numai după-această speranță va fi justificată prin atitudinea viitoare a naționalității săsești, poate fi pacea stabilă și roditoare pentru amândouă părțile. Stând pe terenul credinței cătră stat, insuficient de un patriotism, care nu cunoaște rezerve și gânduri ascunse, Sașii ardeleni vor ține aspirațiile lor în margini legitime și prudente și sigur nu vor pretinde nimica ce ar fi incompatibil cu valoarea nelimitată a ideii maghiare de stat. Astfel de moderațiune însă întimpină realizarea în calea jumătate, și că guvernului nu-i lipsesc bunăvoința de a împlini dorințele legitime, se vede până la evidență din numirea bărbaților ca Thalmann, Bauszner și Maurer. În posturile lor de încredere acești comiți-supremi sunt mijlocitorii cei mai acomodați între puterea executivă și naționalitatea săsească; premicgând acestei din urmă cu exemplu în privința credinței cătră stat și aducând în concordantă dorințele conaționalilor lor cu postulatele iubirii leale de patrie, îi dau totodată guvernului posibilitatea de a întimpina cu bunăvoință aspirațiile săsești și de a le lua în considerare, întrucât se mișcă între margini legale. Astfel pe încetul va dispăre toată neîncrederea, care a existat până acum între statul unguresc și poporul săsesc de dincolo de Dealul-Craiului, și precând de o parte se va coace ca fruct al păcii prosperarea sporită a acestui popor, de altă parte celelalte naționalități vor vedea dintr-un exemplu atât de clasic, că n'au decât să se lapede de avertisiunea lor fățișe sau ascunsă față cu idea maghiară de stat și să se pună numai sincer sub steagul credinței cătră stat, pentru a găsi basa, pe care pot aștepta examinarea obiectivă a eventualelor lor gravamine și împlinirea dorințelor lor legale.

Asemenea exemplu nu va rămâne fără efect înainte de toate în patria mai

restrînsă a Sașilor, în Transilvania, asupra elementului românesc. Nu lipsesc indicii, care par a indica, că în sinul naționalității române se prepară anumite metamorfoze și în special, că direcțiunea intransigentă a început să se peardă popularitatea nefermă de până acum. Adevărat, că deocamdată avem a face numai cu sentimentul unei nemulțumiri vage, care își îndreaptă ascuțitul contra politicii de rezistență neînduplecată; la vederi pozitive și, pentru a vorbi lămurit, la dorința după o întoarcere radicală, acest sentiment încă nu s'a avântat. Scirea lansată de preste Carpați, că dl. Babeș și-ar fi adus un vot de încredere pentru politica sa dela persoane politice din regatul României, special dela generalul Florescu și dela principele Bibescu, a dat în foile partidului național român din Ardeal privilegiu la aspre comentare critice și s'a conces din această parte, că ar fi ilealitate condamnabilă, dacă conducătorul Românilor ungureni i-ar veni în minte a determina atitudinea politică a acestor din urmă prin vederile personagiilor din străinătate. E foarte frumos, că în coloanele „Tibunei“ se concede deja atât; dar prin această recunoștință pe jumătate totuși nu s'a făcut încă nimic. Români ardeleni, care cu ocaziunea presupunerii, că conducătorul lor ar fi făcut stipulațiuni politice cu domni Florescu și Bibescu, au accentuat cu emfază marea lealitate a lor, trec cu vederea, că politica lor gravaminală în fond nici ea nu e altceva, decât nealitate. Dacă acela, care suferă, ca raporturile politice interne ale patriei sale să fie influențate prin bărbați de stat străini, e neal, atunci aceia, care în loc de a prezenta gravaminele lor înaintea forului parlamentar îl încungiu sub pretexte seci și voesc în mod nebulos a denunța la căpetenie statul propriu, nu sunt mai puțin nealali. Din cauza pretinsului contact cu personajii politice din București blamat în mod public, dl. Babeș a pus în fața acestor sciri un demerit; adversarii sei în sinul conducerii centrale a partidului național continuă însă a vedea în memoriul la Coroană panaceul politicii românesce față cu statul maghiar. De nou îndrumăm pe concetățenii nostri de limbă românească la exemplul săseș, care vorbește o limbă atât de elocuentă, încât n'are trebuință de nici un comentariu. Și acolo de decenii s'a purtat o luptă nefastă, ale cărei motive s'au scos dintr-o încălțire de neînțelegeri, a se desconsiderat sfera de drept și de putere a statului și ambele aveau să

fie strimțorate prin presiuni pretinse ale unei politici naționale exagerate; s'au făcut plângeri despre nedreptate, fiindcă s'au negat drepturile statului și s'au nesocotit datorințele proprii. Acum cearta e înlocuită prin pace; însă aceasta nu putea deveni mai curând perfectă, decât atunci, când poporul săseș s'a supus fără rezervă ideii de stat. Aceasta e calea, care au să o calce Români leali; e singură, care-i duce la salutea lor. Politica abstinenței la din contră însemnează o negațiune a suveranității de stat maghiar; ea e o rebeliune pasivă, căci o naționalitate, care se ferește de parlament și care voesc să acuze statul la Coroană, al doilea factor al legislativei, refușă a recunoaște fundamentele constituționale ale statului nostru și ea se găsește permanent într-o stare de răsvrătire contra statului, nevoind a pretinde remedura gravaminelor lor dela factorul, pe care constituția l'a investit cu aceste drepturi și datorințe. Dacă conducătorii români își închipuiesc, că parlamentul maghiar ar fi în urma abstinenței lor degradat la un parlament-toroso, atunci aceasta e o nebulie, pe care ei nu și-o pot scoate destul de timpuriu din minte. Autoritatea și puterea parlamentului nu suferă nimic prin absența lor; dar în mod simțitor suferă cauza, pe care cred ei a o servi prin pasivitate. Căci cei nepreocupați în țeară și afară din țeară își dic, că un element de popor, care nu și caută dreptul acolo, unde îl îndrumă constituția, trebuie să fie convins despre ilealitatea gravaminelor sale. Și în adevăr alternativa stă: sau că gravaminele române sunt astfel, că sanarea ar fi posibilă pe teren legal, și în acest caz e absurd, că Români să nu și reclame pretinsele lor drepturi în parlament; sau că această naționalitate continuă din dușmănie contra statului maghiar a rămâne în pasivitate, și atunci îi lipsesc îndreptățirea de a protesta cu emfază contra acuzei de nealitate.

„Politica de naționalități a contelui Szapáry arată pe multe terene succese hotărâte. Ea se ferește de contrarietăți acute, ea condamnă refuzuri brusce ale dorințelor și plângerilor ce vin din diferite tabere naționale. Bărbătesc în considerare dignității statului, necedând nici o iotă din drepturile acestuia, această politică dovedește o prevenire binevoitoare față cu tendențele binevoitoare, care merg într-acolo, ca să împace pe deplin naționalitățile cu idea de stat maghiar. În prima linie ea cere dela naționalități alăturarea leală la tabăra ele-

mentelor credincioase statului, și în această presupunere ea e gata la toate concesiunile, care se pot face în marginile legii. În Sudul și Nordul țerii, între Sârbi și între Slovaci idea de stat a făcut sub influența acestei politici progrese îmbucurătoare și prin pacea cu Sașii consolidarea internă a statului maghiar s'a promovat în mod esențial. Aceste sunt învingeri de o valoare permanentă, care nici adversarii politici ai ministrului-president nu pot să nu le recunoască și care reprezintă poate partea cea mai folositoare a lucrării ce a săvârșit guvernul actual. Pe terenul naționalității române însă mai sunt toate de făcut; și aci se deschide pentru rivala de lucru a bărbatului de stat conducător teren larg și mulțumitor pentru activitate mănoasă. Noi nu desconsiderăm greutatea ce se grămădește în contra unei asemenea lucrări și care fac cu neputință succese ușoare și grabnice. Pas de pas va trebui câștigat aci terenul și va fi de lipsă multă putere de voință, multă abnegațiune de sine pentru a delătura pe încetul pedecile, care îngreunează împăcarea acestei naționalități cu statul maghiar. Dar problema răspătesce în mod îmbelșugat munca folosită, și dacă contele Szapáry va iniția deslegarea ei mulțumitoare, își va câștiga un merit neperitor“.

Fără comentariu.

„Luminători ul“ din Timișoara publică în fruntea nr-ului seu dela 10/22 August următoarele:

Budapesta, 7/19 Aug. 1891.

(O scurtă vâdută la dl. V. Babeș.) Am aflat, încă mai înainte cu 10 zile în Viena, că jurnalistică preste tot începe a se interesa și mira de rebeliunea ce au înscenat-o o seamă de oameni, mai înteu la București și continuă acum și la noi, special în Sibiu, nominal în contra persoanei dlui V. Babeș, în fapt și realitate însă în contra partidei noastre naționale și a activității și solidarității comitetului central al ei. Două redacțiuni din Viena aud, că ar fi trimis anume colaboratori de ai lor, ca să ceară lămuriri, resp. explicațiuni dela dl. Babeș; ear' ajungând eu aici, tot asemenea sciri am primit despre jurnalistică maghiară, și dl. Babeș tuturor să le fi răspuns că: „nu este în pozițiunea de a-i lumina; căci n'ar pute-o face fără de a compromite cu deservire oameni și cauze, pentru care trebuie să aibă absolută cruțare până atunci, până când comitetul central nu și va fi făcut datoria de a se rosti el, pe

FOIȚA „TRIBUNEI“

Fermecătoarea.

Novelă

de

T. Simion.

(Urmare și fine.)

VII.

Vintilă n'avea cuvânt de a nu o asculta, căci îndată-ce era în curte, putea trece și în casă.

Aci vorbiră ei despre multe, până în sfârșit Dochia puse pe masă de ale mâncării, se înțelege și vin, și cu mare greutate făcu pe Vintilă să mănânce cu ea.

Nu mănăc Vintilă mult, căci numai deodată simți, că se învîrte casa cu el și dișe: — Dar' ce naiba de vin e acesta, Dochito, căci numai două pahare am beut și mi-s'a suit în cap.

— E vin de al nostru de cel vechiu, nu face nimica, dacă și-s'a suit în cap, căci te vei duce acasă și vei dormi un cîas-două și-ți va trece.

Vintilă simția mereu, că în capul seu nu se petrec lucruri bune, și ca să nu-l apuce răul în fața Dochitei, se sculă și plecă cătră casă.

Când se văd singură, Dochia începu a ride și dișe:

— Tot a avut baba Catalina dreptate, căci eată cum lucră de minunat praf cu mi-l-a dat ea. Ea mi-a diș să pun foarte puțin deodată, ce proastă e; dacă și-aș fi pus numai ca de leac, de bună seamă că nu folosia nimic, dar' așa, o Vintilă al meu, poate chiar ați te voi vedea rugându-mă să te iubesc. Eu te voi iubii, dar' mai întâiu va trebui să suferi și tu dela mine atâtea câte am suferit eu dela tine, cât despre Florica, ei îi va fi destul cu durerea ce va simți-o, vădându-se părăsită de tine“.

Așa vorbea ea, când Vintilă o părăsise, și văduse, că și-a împlinit scopul. Ea nu scia, că ceea-ce a făcut, departe de a-i aduce fericirea, îi va scurta zilele vieții, atât ei, cât aceluia, pe care l'a iubit atât de mult.

Căci eată ce se întâmplă:

Vintilă merse drept acasă, și simțindu-se rău, nici nu mai vol să prânzească, ci se puse în pat, unde adormi pe loc.

Nenea Trochin vădă, că nu e bine cu el, dar' cugetând, că va fi beut mai mult cu prietenii lui din sat și i-a fi rău, nu-i dișe nimica și-l lăsă să doarmă.

Nu trecu însă un cîas bun, decând durmia Vintilă, când deodată se ridică din pat și începu se dișă:

— Voi omori-o . . . cum a omorît și ea pe Florica mea . . . eacă t'o . . . vine . . . a . . . apropiete numai . . . dacă vrei să-ți sparg capul . . . vrei să mă omori și pe mine . . . nemernico . . . îți voi arăta eu . . . și apoi cădă ear' în pat vorbind fel de fel de vorbe.

— Maică preacurată, dar' ce o fi asta, — începă să dișă nenea Trochin, care vădă starea lui Vintilă.

El se apropiă de pat, încercă să vorbească cu Vintilă, dar' Vintilă îl amenința cu pumnii și sbiera în gura mare, că-l va omorî cum a omorît și el pe Florica.

Sărmanul Vintilă, era nebun, dar' de o așa nebulie, care omoară pe om în câteva zile. Buruienile blăstămatei de fermecătoare l'au otrăvit. Dochia i-a dat prea multe deodată să bea și l'a pus bine.

Casa lui nenea Trochin era plină de lume. Toți se mirau și plângeau, vădându-l pe Vintilă cum se frământă în starea lui de nebulie. Dicea, că i-a omorît pe Florica și că vrea să moară și el. Se ruga să-l dea ceva să se omoare, plângea, ridea și se sdrobia în tot felul.

Oamenii sfătuiră pe tatăl lui Vintilă să cheme pe Florica, ca se o vadă, că nu e moartă și dișeau poate așa se va liniști.

Florica veni plângend, dar' când o vădă Vintilă, se înfurie și mai tare și strigă, că vrea să o omoare, căci ea a omorît pe Florica lui.

El sărmanul nu mai cunoștea pe nimene, căci punea pe Florica cu Dochia, care l'a nebunit cu fermecale sale.

În sat era jale mare.

Nu era femeie, care să se fi gândit la nenorocirea ce a dat preste casa lui nenea Trochin fără de a plânge. Cu deosebire cele-ce aveau copii, plângeau și se uitau la ei cu ochii plini de lacrimi.

„Din ce a nebunit Vintilă?“

Asta era întrebarea ce și-o punea fiecare, dar' nimenea nu putea să scie, căci Vintilă nu amintia nici un nume. El nu vorbea decât de Florica, că e moartă, precând ea trăia și se uita la el cu ochii plini de lacrimi.

Încercase cu multe și de toate nenea Trochin, ca să și tămăduască ficiorul. Îi făcu maslu cu șapte popi, alegease să-i facă pe întors, după-cum îl învâtau babele de prin sat, dar' totul era zadarnic, căci el din ce în ce mergea tot mai spre rău.

Dochia auzise despre cele întâmplăte, și nu scia ce să facă. Eșia în ogradă, plângea, își trăgea pîrlul din cap de supărare, blăstăma ciasul, în care s'a gândit să facă o minune ca aceasta, dar' ce folos, căci ea îi făcuse rău ușor, dar' nu mai putea să-i facă bine.

Însă cu toată durerea ei, ea nu cuteza să se arete între oameni, și trebuia să se facă, că îl deplânge în rînd cu ceilalți.

În inima ei însă era remușcarea păcatului, care o chinuia ziua și noaptea și n'o lăsa nici baremi un minut să guste din bine-făcătoarea liniște.

A optă di după ziua, în care i-se întâmplase lui Vintilă nenorocirea, clopotele anunțau un glas jalnic, că în satul M. . . s'a stîns o vieță.

Locuitorii toți sciau, că cel-ce a părăsit această lume păcătoasă este Vintilă, cel mai

măndru ficior din sat, și plânsetele bărbaților și bocetele femeilor începuseră și mai tare.

Florica nu a părăsit baremi un moment pe Vintilă, și acum încă stătea galbină ca ceara lungă trupul rece și fără vieță al iubitului inimii sale.

Ea a plîns mult, încât credeai, că în ochii ei este un isvor de lacrimi, dar' acum nu mai putea plânge, ci sta ca împetrită la capul aceluia, în care ea sperase atîta fericire și un viitor atât de dulce.

Câte planuri de fericire nu și făcuseră ei, când ședeau amîndoi pe banca din grădină! Si acum eată-le pe toate dărmate, pentru-că și aci a trebuit să se îplinească dîcătoarea: „Omule propune, Dumnezeu dispune“.

IX.

Vintilă fu înmormîntat cu mare cinste. Tot satul M. și multă lume de prin pregiur, care auzise de nenorocirea lui, îl petrecu până la mormînt, udând țărîna mormîntului seu cu lacrimi de compătimire.

Nu mai o ființă nu luă parte la această tristă privesc, căci precând oameni duceau pe Vintilă la cele vecinice, ea alegea pe cîmp, nesciind unde merge și neavînd nici o ființă.

Acea ființă nu era alta, decât Dochia, fata Părgarului Haralambie.

Ea mergea, dar' nu scia unde merge.

Mergea minată de remușcarea, care o chinuia neîncetat.

care propriamente îl privește **rebeliunea catilinară** cu toate **obrasnicile** de subîntrebare. „Ea” comitetul cu cei mai mulți și de frunte membri până acum n'a putut fi adunat; dar' va fi curând, și atunci speră, că-i va succeda a se deslega de toate rezervele și va pute să iese la lumină cu toate câte știe în cauză, din prezente și din trecut. Până atunci strige, sbiere, țipe bandiții și șarlatanii naționali cât le place și cum le place!

Cu toate aceste astăzi mă surprinse un interviu al dlui Babeș în „Bptt.”, o foaie de aici dintre cele mai radicale și șoviniste.

Deci 'mi-am luat curajul de a mă transporta și eu la locuința dlui Babeș și de a-l ruga: „să-mi dea măcar puține indicațiuni, ca să-l pot pricepe”. Mi-a dat cele mai depline explicațiuni, în toată privința, dar' cu rugarea, ca deocamdată, până când dînsul nu va începe campania în contra șarlatanilor, să nu fac us de descoperirile sale, ci tuturor, cați se interesează printre popor de ne mai pomenita și scandalușoasă aparițiune, să dau încredințarea, ca va veni timpul, când nu numai răspunsul meu, ci chiar faptele pozitive se vor răbuna amar în capul urzitorilor și a celor ce pe fața ori în ascuns îi sustenează. Toate minciunile și falsitățile atât ale autorilor cât și ale plătitelor unelte se vor sparge chiar în capul lor.

Până atunci dl V. Babeș numai acolo va vorbi, unde prin oameni onorabili și serioși interpelet va fi asupra unor date sau evenimente pozitive, care privesc persoane cu nedrept trase în jocul cel fals al complotistilor, sau fapte fals expuse și exploatate.

Correspondenților de aici, din Budapesta, a răspuns numai într-o dată, încât 'i s'a părut necesar a se apăra de infamele denunțăriuni ce s'a uridicat în contră-i prin unele publicațiuni din București, care de-a dreptul mergeau de a-l compromite și expune notorii de infidelitate și la Viena, și la Budapesta, și la Berlin și în toată lumea! Firesc, că corespondenții își întocmesc dările de seamă așa cum lor le convine, pentru care dînsul nu ia răspunderea. El nu se apără încă, ci parează numai unele isbiri frivole.

Pentru-că, cum bine se vede, **infernalele planuri ale complotistilor** sînt astfel combinate, ca Babeș pretutindenea să fie îngrit; până și contrarii noștri de moarte s'îl considere de un monstru politic și moral, și nime să nu mai dea credință și adăpost acestui proscris al șarlatanilor și șicarilor, căror stricta lui onorabilitate și controlă li-a devenit ne mai suferibilă.

Cred, că atîta veți primi și D-Voastră domnilor dela „Luminătorul”, să publicați pentru linișirea spiritelor atât de iritate.

Serbătorile „Asociațiunii transilvane”

Hateg, 10/22 August 1891.

Domnule Redactor! V'am promis în precedenta mea corespondență oarecare detalii asupra expozițiunii. Eată-mă la post. Dar' mai nainte trebuie să cer scuzele mele onor. ceteri pentru întârziere. Causa nu este alta, decât că am petrecut atât de bine; timpul

Mergea, pentru-că se nu se mai întoarce. A doua zi o altă noutate surprinse pe săteni!

Dochița a dispărut și părinții o căutau pretutindeni.

Pornindu-se mai mulți săteni să o caute, o găsiră în pădure. Dar' ea era moartă! Mustrarea conștiinței o omorise.

În haina sa se găsi însă un petec de hârtie, pe care nenorocita cu multă trudă și cu mână tremurătoare a însemnat următoarele cuvinte:

„Eu am fost aceea, care prin fermece am înnebunit și omorît pe Vintilă, creștînd „că-l voi face să mă iubească. Rugați pe „tatal lui să mă ierte! Iertați-mă cu toții.”

„Dochița”.

Sătenii, care au auzit cele scrise, fugiau de ea strigînd: „S'a găsit fermecătoarea, s'a găsit fermecătoarea!”

Dochița fu înmormîntată a doua zi, dar' după cociugul ei nu erau alții, decât părinții ei, căci toți se înfiorau, când gîndiau, că ea este fermecătoarea.

* * *

Florica jeli mult perderea lui Vintilă, dar' nu lipsia nici-o dată pe nenea Trochia de mîngăierile sale.

de 5 zile a fost așa de bine întrebuințat, încât 'mi-a fost literalmente imposibil să Vă comunic impresiunile mele. Am avut ședințele adunării, expoziția, concert, bal și excursiuni, și eu am fost din acei hotărîți, ca să nu scap nimic; să particip la toate. Notițele asupra expoziției nu Vi-le pot trimite nici astăzi din cauză, că registrele, de care mai am trebuință a le consulta, sînt folosite de comitetul de arangiere spre a distribui obiectele. Încep dar' cu:

I. Numărul oaspeților și întru-nirea de cunoștință, ținută în seara de 3/15 August.

Hategul este un mic tirgușor, situat în partea de Sud-Vest a Transilvaniei, cu o populație de 1800 suflete, cea mai mare parte Români. Din cauza micimii și a situațiunii sale, Hăteganii nu se așteptau la un public mai mare ca de 150—200 persoane. Ei au făcut tot ce li-a stat în putință pentru buna primire a vizitatorilor. Nespus de mare însă li-a fost mirarea și însuflețirea, când vedură, că deja Sâmbătă dimineață în 3/15 Aug. numărul oaspeților sosiți din diferite părți locuite de Români treceuse peste 100. — În seara acelei zile erau deja 250; ear' în dimineața de 4/16 se aflau în Hateg peste 400 persoane. La ședința întâia a adunării erau peste 500, ear' în ziua a doua, numărul total a trecut de sigur peste 600, fără a socoti familiile din preajmă, care au sosit numai pentru balul de Luni seara.

Am observat, că Hăteganii sînt mîndri de succesul și numărul neașteptat de mare al participanților. Au dreptate să fie. Noi îi felicităm din inimă și dorim, ca în anul viitor să fie și mai mare la Blaj.

Comitetul „Asociațiunii” a sosit Sâmbătă seara și a fost primit cu salutări de bună venire de către o delegație, avînd în frunte pe dl vicar Ianza și Ioan Muntean.

Ca de obicei, în seara, care precede zilei primei ședințe, a avut loc la hotelul „Mielul-de-aur” o convenire pentru facerea cunoștinței. După salutarea oaspeților de către Hăteganii prin primul lor dl Bărsan, a început seria veselă și nesfîrșită a toastelor fecunde în idei de românism. Limba, naționalitatea, religia, vitalitatea neamului românesc și importanța istorică a Văii-Hategului au fost esența discursurilor pronunțate. Spiritul vesel al petrecerii a fost caracterizat însă mai ales prin pateticele toasturi ale dlui inginer Emilian Popovici. Oaspeții au avut ocaziunea de a-l admira și a se convinge, că fostul redactor al „Urziceii” este tipul Românului glumeț și că mînușele tot așa de bine logica și etimologia, sintesele și antitesele glumețe, ca și teul și compasul.

Petrecerea a ținut în cea mai perfectă ordine până la oarele 2 din noapte.

Prevădîndu-se, că la banchet nu va putea participa din cauza insuficienței localului, sexul frumos a ținut s'îl dea tributul de veselie, și a fost reprezentat la adunarea de cunoștință, prin un mare număr de doamne și domnișoare.

Drept răsplătă pentru participarea Românilor ungureni la serbările jubileului dela București, frații noștri transcarpatini, ca nici-o dată în trecut, au fost de astădată bine reprezentați. Ingi-eri, profesori, proprietari și studenți universitari din Bărlad, Ploiești, București, Buzău, Slatina, Târgu-Jiu, până și din Dobrogea au asistat la adunarea dela Hateg. — Fie ca din scurtul timp cât au petrecut aci, frații noștri să ducă acasă o bună opiniune despre vitalitatea noastră, despre spiritul de solidaritate între Români acestui stat, despre modul cum învățatorii, preoții, clasa cultă în general, și mai ales cum mamele române își înțeleg chemarea pentru progresul civilizațiunii.

II. Ședințele oficiale ale adunării.

Duminecă în 4/16 August, după sevrîșirea serviciului divin în cele două biserici românești, s'a ținut atîtaia ședință în biserica greco-orientală.

Ședința s'a deschis la oarele 11 a. m. printr'un discurs al președintelui, domnul G. Baritiu, în fața unui public numeros.

Localul bisericii, deși spațios, nu încăpea lumea. Era plină și curtea bisericii. Ceea-ce dădea însă o înfățișare vrednică de respect ședinței era marea mulțime de săteni frunțași din preajma Hategului. Flăcăi, fete, neveste și bătrîni cu fruntea lată și cu plete lungi și arginții, îmbrăcați în haine de serbătoare, sorbiau cu nedumerire cuvintele însuflețitorului discurs al dlui președinte.

Uscătiv și mîerunț, tip de Român oltean; bătrîn de vîrstă, dar' cu privirea ageră și cu inima tînără, academicianul Baritiu, într'un stil limpede și popular, prin o vorbire rară și apăsătoare făcînd istoricul înfîințării „Asociațiunii”, arătă mijloacele, de care dispune, și rezultatele dobîndite pe terenul cultural. Trece apoi la importanța istorică și

arheologică a Văii-Hategului, schițînd continuitatea Românilor locali dela colonizare până în prezent.

Vicarul Ianza salută în mod oficial adunarea în numele Hăteganilor și în mulțimi arătînd satisfacțiunea ce au, vedînd publicul atît de numeros.

Se alege comisiunea pentru încasarea taxelor în persoana d-nilor protopop Radic și comercianții Popovici și Sălaru.

Secretarul Dr. I. Crișian a cetit raportul general despre activitatea „Asociațiunii” în anul expirat. Pasagiul despre donațiunea de 100.000 lei făcută „Asociațiunii” de reșosatul inginer Olteanu a fost salutat cu respect și frenetice aplauze.

Ședința atîtaia s'a încheiat cu un discurs despre „Academie”, rostit cu elocință de învățăutul protopop Z. Boiu, asesor consistorial în Sibiu.

A doua ședință a avut loc Luni în 5/17 August la oarele 10 până la 2 p. m.

După verificarea procesului verbal al ședinței precedente, dl Paul Oltean, institutor la școala grănițerească din loc, ceti monografia Hategului, importantă sub toate raporturile. Basat pe documente, dl Oltean arată: situația și numirile cele mai vechi ale orașului Hateg; face istoricul celor două confesiuni, la care aparțin Români; trece în revistă înființarea și urmările grănițerismului, vorbește despre autonomia administrativă și justițiară, despre instituțiile de învățămînt și starea socială și economică a orașenilor. De oare ce lucrarea dlui Oltean merită să fie cunoscut de toți Români, vom căuta să ni-o procurăm spre a o da publicității.

Comisiunea pentru încasarea taxelor, prin referentul seu dl protopop Radic, comunică adunării, că s'a încasat suma de 300 fl., oșebit de prisosul ce va rămîne dela bal și concert.

Dl Vlaicu, profesor din Brașov, cetesce raportul comisiunii pentru examinarea agendelor comitetului central al „Asociațiunii” pe anul 1890; ear' dl Ivan pe acela pentru verificarea compturilor, aflate toate în regulă și aprobate.

Se decide apoi, că în anul viitor 1892, ședințele și serbările „Asociațiunii” să se țină la Blaj. Dl profesor din Blaj, Dr. V. Hossu, mulțumesc în numele Blăjenilor pentru această hotărîre.

Se mai decide asemenea, ca în viitor să se organizeze totdeauna o dată cu serbările „Asociațiunii” și expozițiuni locale de industrie sau de agricultură. Față cu reușita expoziției dela Hateg, această hotărîre este din cele mai nimerite și sîntem siguri că va contribui în mod energetic la cultura și încurajarea poporului român pe terenul economiei industriale.

Tot în această ședință s'a hotărît a se crea două stipendii destinate a pregăti un bărbat și o femeie pentru catedrele de profesor ale școalei de fete a „Asociațiunii”.

A proposito de acordarea acestor două stipendii ne permitem a emite o modestă părere, și anume: știut este, că stăruim cu toții pentru unitatea culturală, pentru unificarea limbii române. Ei bine, se știe asemenea, că din toate părțile locuite de Români, graiul cel mai corect prin limpede și scurtețimea fraselor, prin eleganța de expresiune a ideilor este acela ce se vorbește la București. Aci găsim „limba de salon” românească.

Este cunoscut, că inerii noștri, care abso-lvesc școalele superioare din patrie, dobîndesc cunoștințe solide în specialitatea ce frecventează, dar' în același timp își asimilează și modul de a gîndi, a scrie și a se exprima particular limbii maghiare sau germane, în care studiază și care nu se potrivește de loc cu firea limbii române. Acest fapt a contribuit atît de mult la schimonosirea limbii române în Ardeal, Bucovina și Ungaria și a făcut, ca limba scrisă și vorbită a clasei culte să se depărteze tot mai mult de limba poporului.

Este timpul să ne oprim. Să intrăm earăși pe calea cea bună. Întorcerea se face prin școală, cum s'a făcut și abateră. Pentru acest scop este de dorit, este necesar, ca cei însărcinați de a învăța pe alții se poseadă ei mai atîtaia limba română.

Profesorii și profesorele școalei de fete a „Asociațiunii”, după-ce 'și-au terminat studiile și au obținut titlurile cerute de legea instrucțiunii pentru ocuparea unei catedre publice în Ungaria, ar fi de dorit ca „Asociațiunea” să le impună datoria de-a urma și cursurile, facultatea de litere și filosofie din București, și numai după absolvirea lor să fie instalați la școala de fete din Sibiu.

Acest sacrificiu este mare pentru „Asociațiune” care are atîta de făcut, dela care atîtaia tineri așteaptă burse în sic-care an; dar' prisosul de chielteuală ce va face prin prelungirea celor două stipendii încă pentru 2 sau 3 ani la București va fi cu imbelșugare compensat, căci se formează doi profesori în mod complet, și ca oameni de știință și ca Români.

Ședința a doua s'a încheiat printr'un discurs de mulțumită al dlui Baritiu, adresat Hăteganilor pentru ospitalitate și ostelile ce 'și-au dat de a mulțum pe vizitatori, la care au răspuns dñii institutor P. Oltean și protopop Stanca, locoțiitori de protopop în Hateg.

III. Banchetul.

Ca de obicei s'a ținut și în anul acesta un banchet, Duminecă în 4/16 l. c. la oarele 2 p. m. în hotelul din loc. Comitetul însărcinat cu primirea și plasarea oaspeților prevenise pe hotelier să prepare 80—100 tacămuri, vesele și mulțumii, dacă vor fi toate ocupate. Când colo ce se vede?

Peste 200 de persoane se înscriseră după eșirea din biserică și în timpul ședinței. — Bucatele și beuturile necesare s'ar fi putut prepara până la începerea mesei; nu se puteau găsi însă mesele, scaunele, vasele și sticlăria trebuincioasă, căci totul era ocupat, atît la privați, cât și la celelalte hoteluri și restaurante mai mici din oraș, și mai ales nu era cu putință ca sala să cuprindă un număr mai mare de convivi.

Răspîndindu-se svonul în oraș despre insuficiența localului, sexul frumos, cu o laudabilă abnegațiune se decide a lăsa locurile numai pe seama bărbaților, fără a abdice însă de dreptul de a figura în viitor în alte orașe mai mari, cum a fost la banchetul dela Alba-Iulia și altele. Și noi felicitîndu-le de abnegațiune, — aprobăm pe deplin această judecată a doamnelor. — Să nu lipsească dela banchet, ci se iee parte totdeauna, căci aspectul este mai pitoresc și veselia mai mare.

S'a ținut peste 15 toasturi. Cel din-tăia a fost ridicat de președintele Baritiu pentru sănătatea Monarhului și a familiei domni-toare; au vorbit apoi: dl Pop de Băsesi pentru junimea română, dl Nicoră pentru presa, dl Cordescu pentru unire și lupta pentru existență, dl profesor Gherman pentru sateanul român, dl protopop Boiu pentru Români hătegani, la care a răspuns dl vicar Ianza, dl Mureșianu pentru solidaritatea între Români și rolul tinerimii în viitor, ear' simpaticul Dr. Lucaci pentru femeia română.

Veselia a fost mare și însuflețirea puternică. Ea ar fi ținut multă vreme, dacă oara defiptă pentru distribuirea premiilor la expoziție nu silia oaspeții să ridice masa pe la oara 5 p. m. cam pe nesfîrșite, adică fără a mai adasta și desertul și cafeaua.

Uitasem să amintesc, că la un mare număr dintre cei înserși pentru banchet, din pricina lipsei de loc, cu toate-că damele abjdeseră, a trebuit ca hotelierul să le înapoieze taxa; ear' alții care nu voiau să lipsească cu nici un preț, împlîindu-și mai atîtaia datorință de oameni civilizați, au declarat celor împregiuri, că consideră cămăruța cu fripturi și prăjituri a birtașului co o vedită dușmană, au dat un asalt ca la Grivița și întorcîndu-se victorioși cu câte o porție de friptură și de prăjituri, le aședară pe masa lautarilor, ear' fericirii, care ședau pe scaune în apropiere le oferă pîhărele lor cu vin în semn de salutare.

Aceasta notă veselă a făcut pe unii convivi să dîcă, că Hategul s'a dovedit a fi oraș prea mic pentru serbători așa de mari ca al „Asociațiunii”, la care un hătru de sătean din apropierea Hategului se grăbi a răspunde. „Mă iertați, domnule și frate! Nu Hategul e prea mic, dară d-voastre ați venit în număr prea mic de 600. Dacă ați fi binevoit să vă înscriseți cel puțin vre-o 2000, ca să avem fericirea de a vă primi în gazdă și pe la noi prin satele vecine, atunci întindeam masa colea pe covorul verde din Bostan, unde încăpeam mai multe mii!” Vorba s'a luat în serios și s'au dat promisiuni, ca să se joace pentru anul viitor Blăjenilor o festă de acest gen.

Pe mîne despre concert, bal și excursiuni.

Dacul Iones.

CRONICĂ

Archiducele Albrecht a încunoscințat pe banul Croației, că cu ocaziunea manevrelor finale va visita expozițiunea din Agram.

Szögyény Marich, ministru prelungă persoana Maiestății Sale a Monarhului nostru, a fost în 20 l. c. a. m. primit la Kiel în audiență de către împăratul german.

Noul consul austro-ungar la Iași. Cetim în „Naționalul”: În locul consulului general al Austro-Ungariei la Iași, care s'a sinucis, s'a numit dl K. Szathmári.

Baronul Calice, ambasadorul austro-ungar în Constantinopol, care dimpreună cu familia sa petrece la Toblach, a plecat în 20 l. c., în urma unei invitații, la Curte în Ischl.

Concert și teatru. Înaintea unui public numeros, parte inteligentă, parte popor, a avut loc Sâmbătă seara în pavilionul de sticlă din „Hermannsgarten” a doua petrecere

din estan a sodailor români sibieni însoțită de o producțiune musicală și teatrală. Constatăm și de astădată cu plăcere, că prestațiunile gînjuințele sodailor rom. locali ne dau convingerea unui viitor frumos și înfloritor pentru reînvierea lor. Atât corul mixt și de dame, cât și cel de bărbați au reușit pe deplin și au fost executate cu o deosebită frumșetă și acurateță. La reprezentațiunea piesei teatrale „Vecinătatea periculoasă” (comedie într'un act de W. A. Kotzebue, tradusă de Trocarul) s'au distins cu deosebire dl I. Morariu în rolul comicalui Petecescu, d-șoara E. Bobeș în rolul modistei Samfira, d-șoara P. Gogan în rolul epitoipisitei Saffica și dl F. Schuster în rolul lui Goleanu. După cântări și teatru a urmat jocul, care a decurs în cea mai bună dispoziție și însuflețire până la oarele 4 dimineață. Atât cu succesul moral, cât și cu cel material sodali români din Sibiu pot fi și de astădată mulțumii, ba chiar și mîndri.

*

Cas de moarte. În Piața-mare de aici un Român de origine din Fofeldea, sosit din România cu o băiată de vre o 11 ani, sta atîta de vorbă cu compatrioți de ai sei. Era tocmai să meargă în schimbătorearea de bani de sub firma „Kabdebo” s'își prefacă banii românesci în bani austro-ungari, când dintr'odată cade jos mort. Băiată era înconștabilă. Cadavrul mortului fu transportat în spitalul civil.

*

Limba neo-greacă în școalele noastre medii. Sub acest titlu cetim în „Pester Lloyd” (nrl din 22 l. c.) următoarele: „După-cum 'i se anunță lui „Pol. Corr.” din Budapesta, guvernul a hotărît în urma inițiativei consulului grecesc de aici Haris întocuirea limbii neo-grecesci prelungă cea vechie greacă în școalele medii. Totodată pentru catedra de limba neo-greacă la academia de comerț, luîndu-se în considerare marea însemnătate a acestei limbi în urma împregiurării, că prin regularea Porți-defer raporturile c. comerciale cu Dunărea-de-jos, unde comerțul se află partea cea mai mare în mîni grecesci, ar pute să se lărgescă în mod esențial, a fost chemat un învățat din Grecia și alegerea a cădută asupra dlui Dr. Russo Russapulo, care timp de 2 ani a fost profesor al Maiestății Sale Reginei de limba neo-greacă și a fost distins de Maiestatea Sa prin conferirea ordinului „Francisc Iosif”. Dl Russopulo, care a primit postul oferit, se află pe drum către Budapesta.”

*

Hymen. D-șoara Cornelia Lupu și dl Drd. Iacob Pop, profesor gimnasial, își vor serba cununia lor la 30 August 1891 st. n., la 5 oare p. m., în capela episcopescă din Gherla.

*

Pentru „Szegedi Napló”! Din Szeghedin se anunță: În contra avutului comerciant de aici Edmund Aigner, împiegatul demis al acestuia Iosif Maschkan a plănit în înțelegere cu Mihail Zombori un atentat de omor. Acest din urmă însă a împărțit planul lui Maschkan poliției, care 'i-a prins pe amîndoi, tocmai când voiau să intre în casa lui Aigner. La Maschkan s'au aflat afară de mai multe cuțite și nisce ștrenguri, cu care voia să suture victima aleasă.

*

Actrița Mariska Lányi, care a încercat a-și pune capăt zilelor sale dimpreună cu locotenentul J. n. i. s. c. h., după-cum se scrie din Oradea mare, a cădută victima ranelor sale.

*

Suspendare din oficiu. Col. Korda, directorul spitalului comitatului Bihor, acusat fiind de numeroase abuzuri, a fost în zilele trecute suspendat din postul seu.

*

La afacerea Uzeiac. O depeșă din Fiume cu data de 22 l. c. timpărtașese: Trei căpitani, un locotenent, un sublocotenent, trei cădeți aspiranți de oficer și 13 soldați de rînd, toți din reg. de inf. „Jellacic” au sosit aici, ca să fie ascultați de comisiunea mixtă. Probabil, că comisiunea va isprăvi cu investigația Marți.

*

Contele Ignatieff, cunoscutul panslavist rusesc, a ceretat în zilele trecute cu flica sa expozițiunea din Praga, păstrînd cel mai strict incognito.

*

„Wie häjst? ” Și-au mai schimbat numele următorii Jidani: Arnold, Isidor și Olga Stern din Budapesta în „Sairma”; Eugen Stern din Tóváros în „Cullag” și Samuil Kohn din Budapesta în „Kun”.

*

Starea sanitară a reginei României. „Românul” scrie: Diarele „Tim-pul” și „Bukarest” anunți, că s'a produs o îmbunătățire simțitoare în starea sănătății M. S. reginei. Informațiuni particulare, pe care le primesc „Voința Națională” din Veneția, confirmă în totul seirea dată de cele două diare. M. S., aproape pe deplin restabilită, este bine dispusă și veselă, luînd parte la petreceri în gondole.

*

Dela institutul de bacteriologie din București. „Românul” raportează: Numărul persoanelor mușcate de căni turbăți a început a crește. Se află acum în căutarea institutului de bacteriologie peste treizeci persoane. Între aceste persoane se află un domn venit din Rumelia și altul din Sofia; deasemenea din Bucovina a mai fost trimis un țeran.

*

Derailare de tren în România. Cetim în „Tim-pul”. O derailare de tren a avut loc Joi la 8 oare seara pe linia fortificațiunilor, între Chitila și Chiajna. Sergentul

Rentz, nepotul colonelului Rentz, și un soldat din geniu au fost omorâți. Sânt și doi funcționari civili răniți.

Lupi în dricul verii. Cetim în „Gaz. Bucovinei”. Din Ostria ni-se scrie: Sâmbătă în 3/15 l. c. intrând agricultorul din Ostria Penteli Scutelnic într-un ogor cu păpușoi, pe farina Ostriei de pe malul stâng al Prutului, spre a rupe pășune pentru juncani, a dat preste un lup, care ședea lungit sub vițele cele dese de bostan. Bietul om, înspăimântat de această neașteptată vedenie, a dat ceva îndrăg și a apucat-o la sănătoasă de abia îi ajungeau tălpile de pământ.

Grecii și Românii în Macedonia. „L'Indépendance roumaine” primește nise sciri grave din Macedonia. Vineri, 26 Iulie, ajunul sfântului Pantelimon, uisce turburări ar fi izbucnit în bisericele unor comune din Macedonia, locuite de Români. Acea și fiind o sărbătoare națională pentru Români din Turcia, acestia au voit să officieze românește în biserici. Episcopii greci însă, care continuă a se încăpățina contra celebrării cultului în limba românească, au intervenit în persoană la Pivoli și la Moloviste, ca să impedeze celebrarea serviciului divin în românește. O pățiră însă rău, căci Românii, indignați de o vorbă a unui episcop, că limba românească ar fi blăstemată de Dumnezeu și de patriarhul din Constantinopol s'au aruncat asupra lor, i-au lovit și i-au dat afară din biserici. Autoritățile imperiale otomane și-a făcut datoria și vor să se pună la regulă pe acei episcopi fanatici, care nu vor să înțeleagă, că cultul divin se cade să fie celebrat de orice popor în limba lui, ceea-ce Sultanul a înțeles și a sancționat, permițând Românilor din Turcia a se folosi de limba lor în biserici. Turburări s'au întâmplat și la San-Marina, sat românesc în Pind. Aceste s'au terminat cu alungarea învățătorilor greci din cele două școli principale comunale.

Succesul tenorului Gabrielescu în străinătate. Diarele din Rio-de-Janeiro (Brazilia) „Gazeta de Noticias”, „Diario de comercio”, „Uniao”, „Federa”, „Diario de Noticias”, „Jornal do Brasil” aduc mari elogii lui Gabrielescu, care a cântat în „Rigoletto”.

Sănătatea împăratului Wilhelm. Relativ la sănătatea împăratului Wilhelm, „National Zeitung” scrie: La banchetul dat în Kiel cu ocazia aniversării zilei nașterii împăratului Austriei s'a putut vedea, că împăratul Wilhelm e pe deplin sănătos. Chiar mersul îi este ca sigur.

Diare confiscate. Mai multe diare din Alsacia și Lorena au fost confiscate, pentru-că au reproduș scrisile diarelor franceze despre boala împăratului Wilhelm.

D'ale socialistilor. Proximu congres socialist se va ține, după-cum se telegrafează din Bruxelles, în anul 1893 în Elveția. Tot atunci se va mai ține un asemenea congres la Chicago în America. Congresul din Bruxelles a fost închis la 22 l. c.

Patriarhul Dionisios. „Pol. Corr.” primise din Constantinopol următoarele informațiuni relative la îmbolnăvirea patriarhului Dionisios: Mare senzațiune s'a născut la 16 l. c. în patriarhatul ecumenic, deoarece-ce patriarhul în contra obiceiului seu a lipsit dela serviciul divin. După finirea misei preoții au mers în locuința patriarhului, pe care l'au aflat zăcând inconștient la pământ lângă patul seu. Medicii chemați în-trăjutor au constatat numai decât un atac de apoplexie. Acestora li-a succedat, ce e drept, a-l aduce la conștiință, dar în curând eară a cădut în starea de mare înaintea. Sănătatea patriarhului continuă a fi în mare pericol, așa că cei din giurul lui se așteaptă în fiecare moment la o catastrofă.

Colonelul Iankovici, mareșalul de curte al regelui sârbesc, a primit ca dar din partea împăratului nostru o tabachieră de aur, împodobită cu diamante, în valoare de 5000 fl.

Nou ministru de război al Turciei este numit, după-cum se telegrafează din Constantinopol, mareșalul Ghazi Osman-Pașa, eroul dela Plevna.

Răscumpărarea lui Sollini. Din Roma se telegrafează cu data de 21 l. c.: „Agenția Stefani” anunță, că Poarta a autorizat pe guvernatorul din Salonic să pună la dispoziția consulului italian suma de 2000 lire turcești pentru răscumpărarea dlui Sollini și de a-i da un concurs eficace pentru remiterea acestei sume tălharilor.

Uragan îngrozitor. O depeșă din Paris cu data de 20 l. c. raportează: Informațiuni oficiale din Port de France (Martinique) dic, că cifra morților în urma uraganului a fost de 218, sânt mulți răniți; e temere, că cifra morților se nu fie mult mai considerabilă, căci comunicația cu interiorul este tăiată și nu sânt amănunte din celelalte părți ale insulei.

Moltke despre războiul franco-german. Din Berlin se telegrafează cu data de 21 l. c.: Ați a apărut lucrarea mareșalului de Moltke asupra războiului din 1870—1871. Prefața dic, că nu ambițiunea principilor este o primejdie pentru pace, ci dispozițiunile popoarelor, nemulțumirea lor de condițiunile interioare și agitațiunile partidelor. Lupetele cele mari din timpurile moderne au fost întreprinse contra voinței guvernanților. Ger-

mania unită n'a întrebuințat forța sa decât pentru a păzi pacea. Un guvern slab la un popor vecin este cea mai mare primejdie de război. Aceste sânt condițiunile rele, care au cauzat de asemenea războiul dela 1870. Mareșalul de Moltke arată deasemenea faptul, că șefii armatelor franceze au trebuit să se supună și considerațiilor politice. El respinge acuzarea de trădare adusă contra lui Bazaine; face dreptate perseverenței lui Gambetta, dar' critica diletanțismul seu în modul de a conduce.

Averea eximperialului brășlian Dom Pedro. După o scire din Londra, guvernul brășlian a luat hotărârea, ca toate proprietățile, care au fost date pe timpul imperiului ca zestre contesei d'Eu, precum și proprietatea numită „Palais Leopoldina” din Rio-de-Janeiro, a cărei folosință a avut-o împăratul Dom Pedro, să se încorporeze la domeniile naționale.

Colonizarea Americii cu Ovreii expulsați din Rusia. Proiectele de colonizare ale baronului Hirsch au intrat în perioada execuțiunii. Trei locuitori din Buenos-Ayres, prelungă care va sta delegatul baronului, au fost autorizați să cumpere în Republica-Argentină pământuri până la concurența de 10,000.000 pesos. Aceste întinse domenii vor slugi Israelitilor expulsați din Rusia.

VARIETĂȚI.

(Curajul unei femei.) O dovadă de curajul extraordinar a dat-o deunăci o femeie din Newton (Arkansas). Bărbatul ei, fermierul Charles Lawson, primise de mai multe-ori scrisori anonime, prin care era invitat să părăsească orașul, dacă nu vrea să i-se aplice justiția lynchului. Lawson nu dădu însă nici o atenție acestor amenințări.

La 3 August c., fermierul fu apucat pe pragul casei sale de o bandă de oameni mascați și, cu toată rezistența sa desperată, fu legat și ținut într-o pădure apropiată. Aci fu desbrăcat și dușmanii se hotărâră să-l biciuească înainte de a-l spânzura. Femeia fermierului însă, care fusese martoră la răpirea bărbatului ei, reuși să-l scape. Ea se înarmă cu o pușcă de sistem Winchester și urmări pe răpitorii lui Charles până în pădure. Aci ea se ascunde în dosul unui stejar, și când unul din indivizii mascați ridică biciul pentru a lovi victima, se aude o detunătură și călăul cădă la pământ, lovit de un glonț. Aceeași soartă o mai avură încă doi tovarăși ai lui. Ceialalți indivizi, spăriați de acest atac neașteptat, o rupse la fugă. Curajoasa femeie eși atunci din ascuțitoare, deslegă pe bărbatul ei și îngrijii apoi pe cei trei răniți, ale căror răni nu erau grave. Scoțându-le măsle, Lawson recunoscu într'înșii pe câțiva vecini ai sei.

El îi dădu pe toți trei pe mâinile poliției.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Praga, 24 August n. Cu ocazia-nea urcării de ieri a balonului lui Godard au luat parte trei persoane. La o înălțime de 1800 metri a fost apucat balonul de o furtună vehementă și s'a prăbușit drept în jos; uraganul mină gondola către coperișe, ancora fu smulsa de pe urloiu cel mare al unei fabrici, balonul se isbi apoi de claustrul Capușinilor și numai decât după aceea rupt în sdrențe cădă cu mare iuteală din o înălțime de 40 de metri în grădina claustrului. Cei din balon, amețiți prin căderea vehementă, au rămas ca prin minune neatinși.

New-York, 24 August nou. În urma unei exploziuni s'a surpat o casă, cu care privilegiu dărimăturile s'au aprins. Numeroși pasanți, precum și oaspeții din restaurantul aflător în acea casă, mai departe lucrătorii din tipografia aflătoare în etagiul de deasupra au fost contusionați. Mulți, care au fost îngropați de vii sub dărimături, au perit prin foc. Casele învecinate au fost tare deteriorate.

Klagenfurt, 24 August n. Turnul bisericii din Bertsehoch ce tocmai se clădește s'a dărimat în decursul serviciului divin; o persoană a dispărut. În urma creșterii apei s'au surpat în Tarvis 6 case.

Paris, 24 August n. În cercurile diplomatice se accentuează contradicerea, care există într'aceea, că cercurile guvernului francez asigură, că manifestatiunile impetuoase pentru Rusia nu-i sânt nici decum binevenite, precând de altă parte astfel de manifestațiuni se arangiază între aplausele persoanelor de influență și în parte și ale persoanelor oficiale.

Petersburg, 24 August n. Un manifest împărătesc opresce cu începere dela 27 August exportul de sâcară și de făină de sâcară și din Finlanda.

Bibliografie.

„Um die Erde” este titlul unui volum de 300 pagini, publicat de dl Dr. W. Rudow, cunoscutul traducător de versuri românești. În acest volum d-se ne oferă o bogată colecție de poezii luate din toate limbile culturale, care toate fi sânt bine cunoscute. Cartea cuprinde deci și traduceri din românește. Și anume: V. Alexandri: Ghioaga lui Briar, 23 pagini cu probe din Bolintinean, și din Eminescu: Prelungă plopii fără soț, care în nemfese este așa:

So oft zu deinem Hause schlich
Ich einsam wie gebannt;
Die Nachbarn alle kannten mich,
Du hast mich nicht gekannt.

Cartea aceasta o recomandăm cu toată căldura publicului nostru.

Extrase din foi bisericești și școlastice.

Posturi vacante:

— Un post de paroh în parohia de clasa III. din Martihaz, protopresbiteratul Tincei (dieceasa Aradului). Emolumentele sânt: casa parochială cu grădină; $\frac{3}{4}$ sesiune pământ parochial; birul profeș, dela 56 case câte o vică cucuruz sfârmit și câte o jumătate vică grâu mestecat; strolele usuate; o și de clacă preste an dela locuitori cu trăsura și mâinile, observându-se, că dacă alesul ar fi mai mulțumit cu 400 fl. v. a. bani gata pe an, la declararea dînsului în scris cu ocaziunea introducerii, comuna parochială îi va solvi această sumă în 4 rate anuale, în care cas, — cu excepțiunea casei parochiale și a grădinii, — pământul și toate venitele sus expuse vor rămâne în folosul parohiei.

Petițiunile sânt a se adresa până în 4/16 Septemvrie a. c. oficiului protopresbiterat gr-or. în Ceafă.

— Un post de paroh în parohia de cl. a III. din comuna Sarand, protopresbiteratul Pesteșului (dieceasa Aradului). Emolumentele sânt: birul profeș, dela 100 numeri de case câte o vică cucuruz sfârmit; pământ parochial 20 jugere cl. primă; strolele usuate la un an 60 fl.; casa parochială cu grădină; un intravilan separat în preț de 20 fiorini la an, toate aceste computate în bani dau suma de 400 fl. v. a.

Petițiunile sânt a se adresa până în 3/15 Septemvrie a. c. oficiului protopresbiterat gr-or. în Lugojul-de-sus.

— Un post de învățător gr-or. român la clasa primă nou înființândă din comuna Pesac, protopresbiteratul Comloșului (dieceasa Aradului). Emolumentele sânt: În bani gata 350 fl.; două jugere catastrale pământ arător din izlazul comunal prețuit în 60 fl.; 4 stângini de paie pentru învățător și încălțirea salei de învățământ, din care 1 stingin învățătorul e dator a-l solvi ca și ceialalți învățători; pentru conferențe 10 fl. și cărăușie gratuită; dela înmormântare mare unde va fi poștit 30 cr., ear' dela înmormântare mică 20 cr.

Petițiunile sânt a se adresa până în 15/27 August a. c. oficiului protopresbiterat gr-or. în Comloșul-mare.

LOTERIE.

Tragera din 22 August st. n.

Budapesta: 78 59 42 72 19

Găindarul zilei.

13/25 August 1891

Julian: Max m.
Gregorian: Ludovic.

Soarele: răsare 5,15 apune 6,48

Buletin meteorologic.

Sibiu, 24 August n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 727.4)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat	Diferența din prețuit		
721.2	-1.3	+20.1 +29.3+16.0	VSV.

Din țeară 22 August n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tăria
Budapesta	759	+14.7	NO	1
Sătmăr	763	+18.0	NO	1
Cluj	759	+17.3	—	—
Orșova	762	+14.2	S	1
Arad	761	+16.5	SO	4
Panciova	759	+16.9	S	2

Sosiți în Sibiu.

La 24 August n.

Hotel „Neurhrer”. Droc, cu soția, prot. din Merceura, D-oc, cu soția, privat din Craiova. Haner, cu familia, din Făgăraș. Kramer și Keller, ingineri din Budapesta. Nicolescu din București, Rohr și R tteg cu soția d'n Viena, comercianți.

Hotel „Haberman”. Bontilian, antreprenor din Rob-se.

Hotel „Meltzer”. Negrutin și Turcu cu fiul, profesori din Blaj D-na Blank, cu familia, din Petroșeni Lenker din Viena și Carol Kiessling din Königstein, omercianți. A. Ertelms din Budapesta

Economie.

La oprirea exportului de sâcară în Rusia. Se raportează din Varșovia: În toate guvernamelele regatului Poloniei se fac cumpărări de sâcară pe o scară întinsă pentru imediata expedare pe calea ferată în Prusia. Cantitatea totală, care s'a încărcat până la 27 August, se socotese a fi de cel puțin 30.000 tonne. În cercurile neguțătorești de aici domnesce în general convingerea, că oprirea exportului se va sista cel mai târziu în trei luni. Recolta în Polonia e bună.

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Mandl și Schönfeld, firmă comercială în Budapesta; Miloš Mitrovici, comerciant în Pozarevaț; Avram Tyrici, comerciant în Belgrad; Liubomir M. Brocici, comerciant în Guetz; Hristo D. Petkoi, comerciant în Sofia; Frații Fülöp, săpunari în Viena; David M. Taussig comerciant în Rakonitz; Ioan Fassmann, comerciant în Solmus; Iosif Kviczala în Kutenberg.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 3 August v. 1891.

Portocala lui Feitler, orz 2400 hect., 8.— lei. Cottis lui Nicolopolu, orz 2000 hect., 8.15 lei. L. Dreifus lui Chrisoveloni, porumb 4700 hect., 10.35 lei. Kirschen lui Schmirer, grâu 10.000 hect., 16.— lei. Haracopo lui Th. Dimitriade, grâu 2750 hect., 16.10 lei. Bach lui Feitler, grâu 2150 hect., 15.10 lei. Bach lui Feitler, grâu 900 hect., 13.75 lei. Marghilom. lui L. Dreifus, grâu 1600 hect., 14.25 lei. Evloghio lui Feitler, grâu 3500 hect., 15.— lei. Lazari lui Feitler, grâu 2600 hect., 15.— lei. Sassu lui Friedeberg, grâu 1250 hect., 13.30 lei. Marghilom. lui Galiatzato, grâu 1500 hect., 14.10 lei. Eisenstein lui Schmirer, grâu 2000 hect., 15.75 lei. Eisenstein lui Schmirer, grâu 1600 hect., 14.40 lei. Cambano lui Feitler, grâu 4550 hect., 14.70 lei. Portocala lui Feitler, grâu 1800 hect., 14.75 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 20 August Grâu, hectolitru fl. 6.20 până 6.50; grâu mestecat fl. 5.20 până 5.50, sâcară fl. 5.20 până fl. 5.50; orzul fl. — până fl. —; ovăș fl. 2.40 până fl. 2.50; cucuruzul fl. 4.25 până fl. 4.40; sâmentă de cânepă fl. — până fl. —; cartofi fl. 1.50 până fl. 2. ; mălăiul fl. — până fl. 12.—; mazărea fl. 3.75 până fl. 4.—; fasolea fl. 4.— până fl. 4.50; lintea fl. — până fl. —; chiminul (sâcăreana) fl. — până fl. 36.—; sâu brut 100 chilogrami fl. 18.— până fl. 20.—; lumini de sâu turnate fl. 36.— până fl. 40.—, unsoreea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 45.— până fl. 50.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fânul fl. 1.— până fl. 1.20; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirital por 100 L. % 55 până 57 cr.; carnea de vită chilo 44 cr.; carnea de vițel 40 până 50 cr.; carnea de porc — până 48 cr., carnea de berbec 32 cr. —; ouă 6 cu 10 cr

Piața din Brașov dela 21 August. Grâu frumos hect. fl. 8.20, de mijloc 7.—0, mai slab 6.80, grâu mestecat fl. 4.90, sâcară frumoașă fl. 6.—, de mijloc fl. 5.80, mai slab —.—, orz frumos fl. 4.60, de mijloc 4.30, ovăș frumos fl. 2.70, de mijloc 2.50, cucuruz fl. 5.30, mălăiul fl. 5, mazărea fl. 7.—0, lintea fl. 7.80, fasolea fl. 4.30, sâmentă de in fl. 11.—, sâm. de cânepă fl. 6.—, cartofi fl. 90.—, carnea de vită p. chilo 48 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 32 cr.

Piața din Făgăraș, dela 20 August. Grâu hectolitru fl. 6.20 până fl. 7.—, grâu mestecat fl. 5.— până fl. 5.50, sâcară fl. 5.50 până fl. 6.—, cucuruz fl. 4.80 până fl. 5.—, ovășul fl. 2.— până fl. 2.20, orzul fl. 3.50 până 4.—, sâmentă de cânepă fl. 7. până fl. 8.—, sâmentă de in fl. 9.— până fl. 8.—, fasolea fl. 5.— până fl. 6.—, mazărea fl. 6.— până fl. 7.—, lintea fl. 8.— până fl. 9.—, cartofi fl. 1.— până fl. 1.30, mălăiul fl. 11.— până fl. 12.—, sâu brut 100 chilo fl. 22.— până fl. 24.—, lumini turnate de sâu —.— fl. — până fl. 40; unsoreea de porc fl. 65 până 66, slămina fl. 52.— până fl. 56, cânepa fl. 30.— până 35.—, un chilo carne de vită 31 până 40 cr., carne de vițel 32 cr. până — cr., carne de porc — până 40, cr., carne de berbec — până 28 cr, ouă 7 cu 10 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 22 August n. s'au notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr., unguresci grei tineri 49— cr. până 49½ cr., de mijloc 50½ cr. până 51— cr., ușori 51½ cr. până 52½ cr., marfă țerânească grea — cr. până — cr., de mijloc — cr. până — cr., ușoară 51— cr. până 52— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 49½ cr. până 50— cr., transito de mijloc 49½ cr. până 50 cr., transito ușori 50½ cr. până 52— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 22 August n. 1891

Sămînțe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo.	
			deia	până		deia	până
Grân							
Bântănească vechiu		76	10.86	11.05	77	10.95	11.15
Grâu dela Tisa		76	10.85	11.05	76	10.95	11.15
Grân „Pasta”		76	10.80	11.—	77	10.90	11.10
Grâu de Alba-Reg.		76	10.85	11.05	75	10.95	11.15
„Bacloa		76	10.85	11.05	76	10.95	11.15
Grâu ung. de Nord		76	—	—	77	—	—
Sămînțe, vechi ori noue			Socul			Prețul per 100 chilogr.	
			Calitatea per Hect.			deia până	
Săcară			70—72		10.25	10.50	
Orz			60—62		6.25	6.65	
„			de vîna		62—64	—	
„Ovăș			de bere		64—66	—	
Cucuruz (porumb)			—		39—41	6.16 6.30	
„			bănt.		75	6.45 6.50	
„			de alt soi		78	6.40 6.45	
Meiu			—		14.75	15.25	
Hriscă			—		—	—	
Așară pe termîn.	Grân		de primă.		11.50	11.52	
	„		de toam.		10.90	10.92	
	Cucuruz		Maiu-Jun.		5.17	5.19	
	„		Aug.-Sept.		6.48	6.50	
	Ovăș		de primă.		6.30	6.32	
„			de toam.		5.05	6.07	
Produse diverse			Socul			Căruș	
						deia până	
Prețul pe 100 chilograme.	Soc. de trif.		Lucernă îngurească		—	—	
	„		roșie		—	—	
	Oleu de rap.		rafinat		37.—	38.—	
	Uns. de porc		dela Pesta		58.75	64.—	
	„		dela țeară		—	—	
	Slăbină		sventată		45.—	46.—	
	„		afumată		51.—	52.—	
	Său		—		37.—	38.—	
	Prune		—		—	—	
	Licitar		slavon, nou		—	—	
	„		bântănească		—	—	
	Miere		brută		—	—	
„		galbină străcurată		—	—		
Ceară		de Rosenan		137.	138		
Spirit		brut		18.25	18.75		
„		Drojdiiște de spirit		20.25	20.75		

Cursul pieței din Sibiu.

Din 24 August n. 1891.

Hărde-monetă română	Cump.	9.31	vând.	9.30
Lire turcești	„	10.50	„	10.66
Imperiali	„	9.50	„	9.60
Ruble rusești	„	1.20	„	1.25

Bursa de Budapesta.

Din 22 August n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	103.80
„ „ 4%	101.—
„ „ 5%	106.6
Împrumutul căilor ferate ung.	116.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	112.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	98.50
Bonari rurale ung.	91.—
„ croato-slavone	140.50
Împrumutul desp. regalilor	96.60
Obligațiune cu premiu ung.	140.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	130.50
Renta de hărde-austriacă	91.10
„ de argint austriacă	91.10
„ de aur austriacă	111.—
Losurile austriace din 1860	143.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1030.—

Fritz W. Elges

Bahngasse nr. 5.

Templar pentru edificii și mobile.

Îmi permit a aduce cu stimă la cunoștința P. T. publicului, că 'mi-am strămutat locuința vechie din strada Sării nr. 11 în Bahngasse nr. 5, unde sunt în plăcuta pozițiune de a satisface tuturor recerintelor atât în materie de mobile, cât și de tapiserii, care consistă în cea mai mare parte din fabricat propriu, solid și bine asortat.

Nisuița mea și de aci înainte va tinde într'acolo, de a servi P. T. publicului prelângă prețuri moderate cu lucru solid, ca astfel să fiu vrednic și pe viitor de încrederea avută până aci.

[1095] 6—

Cu toată stima

Fritz W. Elges,

templar pentru edificii și mobile.

Bahngasse nr. 5.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficinoase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătoreie a cârților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

Formular

község előljáróságától.

Sz.

A tekintetes
megyei árvaszéknek

Hivatalból.
Portomentes.

..... ügyben.

műtérme 14 X 21 1/2

100 bucăți 50 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Nășendului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Nêmeová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțoească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărăgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalîn păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Coșca-mică—Sibiiu				
	Tren de porșano	Tren accelerat	Tren de porșano	Tren de porșano	Tren accelerat	Tren de porșano	Tren accelerat	Tren de porșano	Tren de porșano		Tren de porșano	Tren accelerat	Tren de porșano		Tren de porșano	Tren accelerat	Tren de porșano		Tren de porșano					
Viena	10.50	8.—	8.—	3.25	București	4.40	7.35	8.50		Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș	3.09	1.39		Copșca-mică	3.—	10.47		7.10		
Budapesta	8.30	1.50	3.20	5.50	Predeal	9.12	1.12	5.16		Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia	3.50	2.19		Seica-mare	3.31	11.27		7.43		
Szolnok	11.38	3.57	6.50	9.22	Timiș	9.41	1.42	5.57		Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vințu-de-jos	4.09	2.36		Loanneș	4.15	12.08		8.27		
P-Ladány	2.12	5.51		11.53	Brașov	10.17	2.18	6.58		Arad	3.45	6.52	5.24	Jibot	4.52	3.03		Oena	4.46	12.38	7.—	8.59		
Oradea-mare	3.53	7.06		1.50	Feldioara	2.48	4.20	7.23		Glogovaț	4.30	2.20	5.46	Orăștie	4.55	3.30		Sibiiu—Coșca-mică						
Mező-Telegd	4.—	7.13		2.12	Apatia	3.19	5.07	8.08		Gyorok	4.42	2.34	5.57	Simeria (Piski)	5.23	4.17		Sibiiu	7.35	4.34	3.35	10.17		
Rév	5.22	8.18		2.34	Agostonfalva	3.40	5.42	8.37		Pauliș	5.03	3.05	6.19	Deva	5.59	4.33		Oena	8.02	4.58	4.09	10.43		
Bracea	5.45			2.49	Homorod	3.56	6.09	9.04		Radna-Lipova	5.14	3.23	6.30	Ilia	6.24	4.55		Loanneș	8.30	5.25		11.09		
Bucia	6.05	8.51		3.26	Hașfalău	4.29	6.55	9.46		Conop	5.32	3.39	6.48	Gurasada	6.49	5.28		Seica-mare	9.05	5.55		11.40		
Ciucia	6.31	9.07			Sighișoara	5.34	8.23	11.03		Bărzava	5.56		7.12	Zam	7.—	5.58		Copșca-mică	9.34	6.20		12.05		
Huiedin	7.12	9.37		4.21	Elisabetopol	5.54	8.53	11.29		Soborșin	6.12	7.27		Soborșin	7.28	6.24		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.						
Stana	7.29			4.55	Mediaș	6.21	9.31	12.06		Soborșin	6.58	8.07		Conop	8.03	7.02		Cucerdea	2.50	8.20	2.41			
Aghirș	7.49				Copșca-mică	6.42	10.09	12.37		Zam	7.26	8.33		Radna-Lipova	8.54	7.17		Ludoș	3.34	9.11	3.27			
Ghirbău	8.01				Micăsasa	6.55	10.31	12.53		Gurasada	7.52	8.57		Pauliș	9.10	7.46		Oșorheiu	5.20	11.17	5.14			
Nădeșel	8.14				Blaj	6.57	10.47	1.18		Ilia	8.08	9.13		Gyorok	9.44	7.57		Reghinul-săs.	5.35		5.36			
Cluj	8.29	10.37		6.—	Crăciunel	7.31	11.42	1.39		Braniica	8.26	9.29		Glogovaț	10.11	8.40		Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea						
Apahida	8.46	11.10		6.18	Teiuș	8.—	12.28	2.27		Deva	8.52	9.53		Arad	10.34	8.24		Reghinul-săs.	7.10		7.15			
Ghirș	9.03	11.28		6.34	Aiud	8.07	1.08	1.25		Simeria (Piski)	9.50	10.19		Szolnok	10.46	9.05		Simeria (Piski)—Hunedoara						
Cucerdea	10.08	12.38		7.34	Vințu-de-jos	8.24	1.35	1.50		Orăștie	10.16	10.50		Budapesta	11.18	9.21		Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16			
Uioara	10.56	1.21		7.57	Uioara	8.—	2.05	2.12		Jibot	10.36	11.16		Viena	11.51	9.21		Cerna	11.13	5.03	9.34			
Vințu-de-jos	11.04	1.29			Cucerdea	8.54	2.31	2.39		Vințu-de-jos	11.—	11.44			4.15	11.51		Hunedoara	11.48	5.38	9.58			
Aiud	11.28	1.54		8.22	Ghirș	9.23	3.18	3.15		Alba-Iulia	11.26	12.06		Teiuș	7.20	1.55	5.50	Hunedoara—Simeria (Piski)						
Teiuș	11.45	2.13		8.38	Apahida	10.45	5.14	4.32		Teiuș	11.53	12.38			6.05	7.20	1.40	Hunedoara	4.46	2.32	7.22			
Crăciunel	12.13			8.43	Cluj	11.01	6.08	4.53		Simeria	6.00	10.35	4.22	Petroșeni	6.00	10.50	6.20	Simeria (Piski)	5.21	5.54	10.20			
Blaj	12.44				Nădeșel	6.29	5.30	7.40		Streiu	6.35	11.26	4.58	Banița	6.41	11.40	6.54	Ludoș	6.58	7.41	12.06			
Micăsasa	12.59			9.14	Ghirbău	6.47	5.47	8.—		Hațeg	7.21	12.23	5.42	Crivadia	7.19	12.19	7.20	Cucerdea	7.47	8.25	12.50			
Copșca-mică	1.35			9.48	Aghirș	7.02	6.11			Pui	8.06	12.—	6.36	Pui	7.57	1.05	7.51	Simeria (Piski)—Hunedoara						
Mediaș	2.12			9.50	Stana	7.28				Crivadia	8.47	2.23	7.24	Hațeg	8.36	1.54	8.25	Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16			
Elisabetopol	2.31			10.06	Huiedin	7.47	6.43	9.12		Banița	9.21	3.19	8.04	Streiu	9.18	2.49	9.01	Cerna	11.13	5.03	9.34			
Sighișoara	3.04			10.28	Bucia	7.47	6.43	9.12		Petroșeni	9.45	4.—	8.36	Simeria	9.52	3.27	9.35	Hunedoara	11.48	5.38	9.58			
Hașfalău	4.04			11.04	Bracea	7.47	6.43	9.12		Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Hunedoara—Simeria (Piski)						
Homorod	5.26			11.19	Rév	7.47	6.43	9.12		Arad	6.15	11.30	7.15	Timișoara	6.20	1.11	5.05	Hunedoara	4.46	2.32	7.22			
Agostonfalva	6.10			12.27	Mező-Telegd	7.47	6.43	9.12		Vinga	7.32	12.47	8.04	Vinga	7.21	2.46	6.40	Cerna	5.11	3.—	7.50			
Apatia	6.41			12.58	Oradea-mare	7.47	6.43	9.12		Timișoara	8.42	2.04	8.57	Arad	8.03	3.50	7.50	Simeria	5.28	3.20	8.10			
Feldioara	7.17			1.15	P. Ladány	7.47	6.43	9.12		Ghirș—Turda				Turda—Ghirș				Brașov—Zernesci						
Brașov	8.—			2.00	Szolnok	7.47	6.43	9.12		Ghirș	7.48	10.35	3.40	Ghirș	4.50	9.30	2.30	Brașov	5.45	4.55				
Timiș	12.20	5.15			Budapesta	7.47	6.43	9.12		Turda	8.08	10.55	4.00	Ghirș	5.10	9.50	2.50	Zernesci	7.26	6.36				
Predeal	1.41	5.57		3.01	Viena	6.20	7.30	6.35		Odorheiu—Sighișoara				Odorheiu	8.15	3.15		Brașov	5.45	4.55				
București	2.26	6.29		3.31						Sighișoara	4.30	11.25		Sighișoara	10.52	6.10		Zernesci	7.26	6.36				
	8.50	11.55		9.30						Odorheiu	7.21	2.11						Zernesci—Brașov						
Murș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludoș					Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Zernesci—Brașov				
Murș-Ludoș				4.—	Bistrița				1.16	Careii-mare			5.50	Zelău			1.56	Zernesci			8.—	8.20		
Țagu-Budatelic				6.48	Țagu-Budatelic				4.15	Zelău			11.—	Careii-mare			6.48	Brașov			9.24	9.44		
Bistrița				9.59	Murș-Ludoș				7.21															
Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																								